

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ISPARTA EĞİRDİR BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	10
8.	EKLER.....	15

KISALTMALAR

KDV: Katma Değer Vergisi

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

TABLÖLAR

Tablo 1: Bütçe Giderleri

Tablo 2: Bütçe Gelirleri

Tablo 3: Yasal Yükümlülüklerin Dağılımı

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Belediyenin bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır. Kurum, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 27.05.2016 tarih 29724 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği uyarınca kurumun mali raporlama süreci, bütçe kesin hesabı (Md. 40) ve mali tabloların hazırlanmasını (Md. 484) içermektedir.

Isparta Eğirdir Belediyesi 2017 gider bütçesi 31.500.000,00 TL öngörülmüş olup yıl sonunda bütçe gerçekleşmesi ise 23.848.168,29 TL'dir.

Tablo 1: Bütçe Giderleri

Gider Türü	2016 Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	2017 Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Gideri	3.899.000,00	5.405.012,50	138,62	7.080.000,00	5.772.339,61	81,53
SGK Dev. Prim Giderleri	830.000,00	1.034.199,92	124,60	1.269.000,00	1.129.914,34	89,03
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	14.974.000,00	11.912.597,88	79,56	15.106.000,00	13.361.277,06	88,45
Faiz Giderleri	400.000,00	487.775,15	121,94	450.000,00	1.690.594,96	375,68
Cari Transferler	480.000,00	24.224,00	5,05	370.000,00	47.534,57	12,84
Sermaye Giderler	4.417.000,00	659.764,11	14,94	3.675.000,00	1.846.507,75	50,24
Sermaye Transferleri	100.000,00	0,00	0,00	50.000,00	0,00	0,00
Borç Verme	1.000.000,00	0,00	0,00	1.000.000,00	0,00	0,00
Yedek Ödenek	2.500.000,00	0,00	0,00	2.500.000,00	0,00	0,00
Toplam	28.600.000,00	19.523.573,56	68,26	31.500.000,00	23.848.168,29	75,70

Gerçekleşen toplam gider bütçesi içerisinde 13.361.277,06 TL ile en büyük pay mal ve hizmet alımlarına aittir. Mal ve hizmet alımlarının gerçekleşme tutarı gerçekleşen toplam bütçe giderlerinin yaklaşık %56'sını oluşturmaktadır. Gerçekleşen bütçe giderleri arasında ikinci en

büyük pay yaklaşık %24 ile personel giderlerine aittir.

2017 yılı gelir bütçesi 31.500.000,00 TL tahmin edilmiş olup, yıl sonunda gerçekleşen toplam gelir ise 29.742.692,72 TL'dir.

Tablo 2: Bütçe Gelirleri Tablosu

Gelir Türü	2016 Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	2017 Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Vergi Gelirleri	4.000.000,00	2.984.593,34	74,61	5.280.000,00	3.643.259,15	69,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.030.000,00	11.773.918,54	106,74	11.580.000,00	12.382.411,85	106,92
Alınan Bağış ve Yardımlar	750.000,00	205.000,00	27,33	750.000,00	3.000,00	0,4
Diğer Gelirler	9.370.000,00	9.051.573,09	96,60	9.570.000,00	10.852.945,72	113,40
Sermaye Gelirleri	3.150.000,00	4.001.973,00	127,05	4.020.000,00	2.861.076,00	71,17
Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	28.300.000,00	28.017.057,97	99,00	31.200.000,00	29.742.692,72	95,32
Tahsilattan Red ve İadeler	300.000,00	0,00	0,00	300.000,00	0,00	0,00
Toplam	28.600.000,00	28.017.057,97	97,96	31.500.000,00	29.742.692,72	94,42

Gerçekleşen toplam gelir bütçesi içerisinde 12.382.411,85 TL ile en büyük pay “Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri” kalemine aittir. “Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri”nin gerçekleşme tutarı toplam bütçe gelirlerinin yaklaşık %41’ini oluşturmaktadır.

Kurumun 2017 yılı sonu itibarıyla toplam borcu 19.847.504,81 TL'dir. Toplam borç tutarının 15.322.150,73 TL'si kısa vadeli borçlardan; 4.525.354,08 TL'si uzun vadeli borçlardan oluşmaktadır. Kurumun 2017 yılı sonu itibarıyla faaliyet borçları 1.595.181,07 TL'dir. Ayrıca belediyenin vadesi geçmiş 9.856.108,16 TL yasal yükümlülük borcu bulunmaktadır. Bu borcun gerçekleşen bütçe giderlerine oranı yaklaşık %41'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer

belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Ödenen Katma Değer Vergilerinin Tamamının İndirim Konusu Yapılması

Kurumun ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerine ilişkin KDV indirim konusu yapılamayacak olmasına rağmen *191 İndirilecek KDV Hesabında* kaydedilmek suretiyle indirim konusu yapılmıştır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1/1-3-g maddesinde, genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un 30'uncu maddesinin (a) bendinde, vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyeceği ifade edilmiştir.

KDV Genel Uygulama Tebliği'nin "*1.B.2 Kamu Kurum ve Kuruluşları, Dernek ve Vakıflar ile Mesleki Kuruluşların Vergilendirilmesi*" başlıklı bölümünde,

"3065 sayılı Kanunun (1/3-g) maddesinde sayılan; genel bütçeye dâhil idareler, özel bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, dernek ve vakıflar ile her türlü mesleki kuruluşların ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri vergiye tabi değildir." düzenlemesi yer almıştır.

Bu açıklamadan da anlaşılacağı üzere belediyelerin kuruluş amaçlarına uygun ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet niteliği bulunmayan faaliyetlerinin verginin konusuna dahil edilmemesi gerektiridir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin *191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı* başlıklı 153'üncü maddesinde;

“(1) *Bu hesap, mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılır.*

(2) *Mahalli idareler, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yaparlar. Bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen Katma Değer Vergisi indirim konusu yapılmaz ve bu tutarlar ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edilir.”* hükmüne yer verilmiştir.

Belediyeler kuruluş amacına uygun teslim ve hizmetleri ile ilgili olan işlemler dolayısıyla yükledikleri KDV’yi indirim konusu yapamayacaklardır. Buna göre KDV’si indirim konusu yapılmayacak olan tüm mal ve hizmet alımları doğrudan giderleştirilmeli ya da ilgili malın maliyetine eklenerek aktifleştirilmelidir.

Yılı içerisinde Kurumun *191 İndirilecek KDV Hesabına* kaydettiği 1.634.150,76 TL tutarın vergiye tabi işlemler nedeniyle indirim konusu yapılabilecek KDV kapsamında olmadığı tespit edilmiştir. Bu tutarın ilgisine göre giderleştirilmesi veya varlık hesaplarında aktifleştirilmesi gerekmektedir.

Kurumun ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerine ilişkin KDV’yi indirim konusu yaparak *191 İndirilecek KDV Hesabına* kaydetmesi neticesinde,

1. *191 İndirilecek KDV Hesabına* 1.634.150,76 TL hatalı kayıt yapılarak ay sonlarında *191 İndirilecek KDV Hesabı* ile *391-Hesaplanan KDV Hesabının* mahsup edilmesi sonucu *190 Devreden KDV Hesabının* bilançoda olması gerekenden yüksek tutarlarda yer almasına,

2. *630-Giderler Hesabı*’nın olması gerekenden daha düşük çıkmasına ve dolayısıyla “*Faaliyet Sonuçları Tablosu*”nda yer alan olumlu faaliyet sonucunun gerçeği yansıtmamasına ve bu nedenle de 2016 yılı Bilançosu’nda *590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının* olması gerekenden çok daha yüksek görünmesine ve bu hatalı uygulamanın önceki yıllarda da yapılıyor olmasından dolayı *570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının* olduğundan yüksek görünmesine,

3. Aktifleştirilmesi gereken *15 Stoklar Hesap Grubunda* stokta kalan tutarın

olduğundan daha düşük görünmesine ve yine aktifte yer alan *25 Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubunun* itfa edilmeyen kısımlarının olması gerekenden düşük tutarda görünmesine, neden olunmuştur.

Belediyeler kuruluş amacına uygun teslim ve hizmetleri ile ilgili olan işlemler dolayısıyla yükledikleri KDV'yi indirim konusu yapamayacaklardır. Buna göre KDV'si indirim konusu yapılmayacak olan tüm mal ve hizmet alımları doğrudan giderleştirilmeli ya da ilgili malın maliyetine eklenerek muhasebeleştirilmelidir.

Kamu idaresi cevabında; “Ödenen Katma Değer Vergisi indirimlerinin belirttiğiniz ve tavsiyeleriniz doğrultusunda KDV Kanunu ve KDV genel uygulama tebliğleri ilgili maddelerine göre işlem yapılmaya başlanmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmiş olup gerekli kayıt ve işlemlerin yapılmaya başlandığı belirtilmiştir.

Ancak, kamu idaresinin 2017 yılı içerisinde ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerine ilişkin KDV'yi indirim konusu yaparak *191 İndirilecek KDV Hesabına* kaydetmesi neticesinde:

1- *191 İndirilecek KDV Hesabına* 1.634.150,76 TL hatalı kayıt yapılarak ay sonlarında *191 İndirilecek KDV Hesabı* ile *391-Hesaplanan KDV Hesabının* mahsup edilmesi sonucu *190 Devreden KDV Hesabının* bilançoda olması gerekenden yüksek tutarlarda yer almasına,

2- *630-Giderler Hesabı*'nın olması gerekenden daha düşük çıkmasına ve dolayısıyla *Faaliyet Sonuçları Tablosunda* yer alan olumlu faaliyet sonucunun gerçeği yansıtmamasına ve bu nedenle de 2016 yılı Bilançosu'nda *590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının* olması gerekenden çok daha yüksek görünmesine ve bu hatalı uygulamanın önceki yıllarda da yapıyor olmasından dolayı *570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının* olduğundan yüksek görünmesine,

3- Aktifleştirilmesi gereken *15 Stoklar Hesap Grubunda* stokta kalan tutarın olduğundan daha düşük görünmesine ve yine aktifte yer alan *25 Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubunun* itfa edilmeyen kısımlarının olması gerekenden düşük tutarda görünmesine, neden olunmuştur.

Kamu idaresi, (Belediyeler) kuruluş amacına uygun teslim ve hizmetleri ile ilgili olan işlemler dolayısıyla yükledikleri KDV'yi indirim konusu yapamayacaklardır. Buna göre KDV'si indirim konusu yapılmayacak olan tüm mal ve hizmet alımları doğrudan

giderleştirilmeli ya da ilgili malın maliyetine eklenerek aktifleştirilmelidir.

BULGU 2: Karar, Kontrol ve Hesap Verme Süreçlerinin Etkili İşlemesini Sağlayacak Bir Muhasebe Sisteminin Kurulmaması

Kamu idaresi tarafından 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu ve 50'nci maddesi ile Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde öngörülen muhasebe sistemi kurulamamıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “*Muhasebe sistemi* ” başlıklı 49'uncu maddesinde; “*Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür*” düzenlemesine yer verilmiştir. Aynı Kanunun “*Kayıt zamanı*” başlıklı 50'nci maddesinde ise; “*Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir. Bütün malî işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması şarttır*” düzenlemesine yer verilmiştir.

5018 sayılı Kanun'un öngördüğü muhasebe sistemine ilişkin Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde yer verilen hükümlerin bazıları şöyledir.

Yönetmelik'in 1'inci maddesinde:

“*Bu Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanması ile mali istatistiklerin hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesidir*” düzenlemesine yer verilmiştir.

Yönetmelik'in “*Çift taraflı kayıt sistemi*” başlıklı 17'nci maddesi:

“*Kapsama dâhil kamu idarelerinin her türlü muhasebe işlemi çift taraflı kayıt sistemine*

göre kaydedilir. Bir hesaba borç veya alacak kaydedilen tutar, başka hesap ya da hesaplara alacak veya borç kaydedilir”,

Yönetmelik'in “*Kayıt düzeni ve kayıt düzeltmesi*” başlıklı 18’inci maddesi:

“Kamu idarelerinin muhasebe birimleri, muhasebe işlemlerini, gerçekleşme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında “1” den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırarak kaydederler. Muhasebe kayıtları ancak yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltilir. Muhasebe belgesinde düzeltme işleminin gerekçesine yer verilir” hükümlerini içermektedir.

Eğirdir Belediyesi'nin muhasebe işlemleriyle ilgili tespitler:

* Belediye Başkanının ve Belediye Başkan Vekilinin gerçekleştirme görevlisinin, harcama yetkilisinin ve muhasebe yetkilisinin yerlerine geçerek, ilgili ödeme emri ve muhasebe işlem fişi belgelerinde imzası bulunmaktadır.

* Belediye Başkanının ve Belediye Başkan Vekilinin imzaladığı belgelerde sadece, tek imza şeklinde, kendilerinin imzaları bulunmaktadır. İşlemler, sadece bu tek imzayla tekemmül etmiş sayılarak, bahsi geçen ödemeler ve aktarmalar yapılmıştır.

* İlgili mevzuat hükümlerinde belirtilen parasal sınırlamalar dikkate alınmadan söz konusu evrak tekemmül ettirilmiştir.

* Belediyeleri ilgilendiren mevzuat hükümlerinde yer almayan borç verme müessesesinin tesis edilip muhasebe kayıtlarında takip edilmesi.

* Belediye muhasebe işlemlerinde, 5018 sayılı Kanun'un “*Ön malî kontrol*” başlıklı 58’inci maddesinde belirtilen, ön mali kontrolün yapılmaması.

* Muhasebe yetkilisi ödeme aşamasında 5018 sayılı Kanun'un, *Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları* başlıklı, 61’inci maddesinde belirtilen kontrol görevini yerine getirmemesi.

Muhasebe sisteminin, yukarıda yer verilen hata ve eksiklikleri içermeyecek; işlemlerin doğru, zamanında ve güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlayacak; işlemlerin kayıt dışında kalmasını önleyecek; mali rapor ve tabloların kullanıcılarına sağlıklı ve güvenilir mali rapor ve tabloların üretilmesine imkan tanıyacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin

etkili işlemlerini sağlayacak bir şekilde kurulmadığı görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İlgi madde gereği 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun ilgili maddeleri gereği yerine getirilmeye başlanmış olup, tavsiyeleriniz doğrultusunda işlemler yapılmaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiş olup ilgili mevzuat hükümleri uyarınca işlem yapılacağı ifade edilmektedir.

Kamu idaresinin muhasebe sisteminin, bulguda yer verilen hata ve eksiklikleri içermeyecek; işlemlerin doğru, zamanında ve güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlayacak; işlemlerin kayıt dışında kalmasını önleyecek; bir hesaba borç veya alacak kaydedilen tutar, başka hesap ya da hesaplara alacak veya borç kaydedilerek çift taraflı kayıt sistemine göre kayıt altına alınarak mali tablolarda denklik sağlanacak; mali rapor ve tabloların kullanıcılarına sağlıklı ve güvenilir analiz ve raporların üretilmesine imkan tanıyacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili işlemlerini sağlayacak bir şekilde kurulması gerekmektedir.

Bu bağlamda, yukarıda bahsedilen esaslara uyulmaması sonucu mali tablolarda denkliğin sağlanamadığı görülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Isparta Eğirdir Belediyesi'nin 2017 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen nedenlerden dolayı doğru ve güvenilir bilgi içermediği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Amatör Spor Kulüplerine Yapılan Nakdi Yardımın Mevzuatta Belirlenen Sınırı Aşması

Amatör spor kulüplerine yapılan nakdi yardımlarda, ilgili mevzuatta belirtilen sınıra riayet edilmediği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesinin (b) bendinde;

“...Gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdi yardım yapar ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir....” denilmektedir.

Aynı maddenin ek fıkrasında ise;

“Belediyelerin birinci fıkranın (b) bendi uyarınca, sporu teşvik etmek amacıyla yapacakları nakdi yardım, bir önceki yıl genel bütçe vergi gelirlerinden belediyeleri için tahakkuk eden miktarın; büyükşehir belediyeleri için binde yedisini, diğer belediyeler için binde on ikisini geçemez.” hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, Eğirdir Belediyesi tarafından, yukarıda belirtilen amatör spor kulüplerine 5393 sayılı Kanun’da yer verilen limitin üzerinde nakdi yardım yapılması suretiyle mezkur mevzuata aykırı işlem tesis edildiği anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Belirttiğiniz şekilde tavsiyeleriniz doğrultusunda bundan böyle amatör spor kulüplerine yapılan nakdi yardımlarda mevzuatta belirtilen sınırlar dikkate alınarak ödemeler yapılmaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmiş olup gerekli işlemlerin yapılmaya başlandığı ifade edilmiştir.

Amatör spor kulüplerine yapılacak olan nakdi yardımlar konusunda, 5393 sayılı Belediye Kanununda belirtilen sınırlamalara uyulmasına özen gösterilmelidir.

BULGU 2: Yasal Yükümlülüklerin İlgili Kurumlara Ödenmemesi

Belediyenin SGK prim ödemeleri ve diğer yasal yükümlülükleri incelendiğinde, 368 *Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının* 2017 yılı sonu itibarıyla 9.856.108,16 TL bakiyesinin olduğu görülmüştür. İlgili tutarın ana dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3: Yasal Yükümlülüklerin Dağılımı

Açıklama	Tutar
Kültür Varlıkları Koruma Katkı Payı	64.307,16
SGK Prim Kesintileri	9.791.801,00
Toplam	9.856.108,16

Bahsi geçen tutarın kurumun gider bütçesinin yaklaşık üçte birine tekabül ettiği düşünüldüğünde, bu durumun Belediyede genel bir uygulama halini aldığı ve kurumu önemli ölçüde külfet altında bıraktığı anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, Belediye yasal yükümlülüklerini zamanında ve mevzuata uygun bir şekilde yerine getirmek için, gereken dikkat ve özeni göstermelidir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz ilçe sınırları dağ il göl kenarında sahil şeridinde sıkışmış ve bir mahallesinden diğer mahallesine 18 km’ye varan uzunlukta bir ilçedir. Dolayısıyla su, kanalizasyon, yol ve benzeri hizmetlerin yapılabilmesi çok güç ve insan çalışma gücü gerektirmektedir. Buna istinaden çalışan personel sayısına da oldukça ihtiyaç duyulmaktadır. Bundan dolayı da çalışan personelimiz çoktur. Bu çalışan personelimizin ancak maaşlarını kıt kanaat gelirimizle ödeyebilmekteyiz. Bunların SGK prim kesintilerini ödeyememekteyiz. Dolayısıyla emanete alınan bu prim borçlarımızı ancak Devletimizin çıkarttığı yapılandırma ile ödemeye çalışmaktayız. Emanette görülen birikmiş SGK prim borçlarımızı 03/08/2016 tarihinde çıkan 19/08/2016 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan 6736 sayılı yapılandırma yasası ile yapılandırılmış olup uzun vadeli olarak kanun gereği bu borçlarımız İller Bankası payımızdan kesilmektedir. Bizim de emanet kayıtlarımızdaki hesaplardan yapılan kesintiler düşülerek kayıt altına alınmaktadır. Normal cari aylara ait yasal yükümlülüklerimizi süresinde ödemeye dikkat ve özen göstermeye gayret etmekteyiz.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi, çalışan sayısının fazla olması nedeniyle SGK prim borçlarının karşılanamadığı, söz konusu borçların ancak yapılandırmaya ilişkin düzenlemeler çerçevesinde ödenebildiğini belirtmiştir.

Kamu idaresinin bahse konu ettiği gerekçelerin, ilgili mevzuat hükümlerinden doğan yükümlülükleri ortadan kaldıramayacağı son derece açıktır. Söz konusu yapılandırma uygulaması da zaten düzenli bir uygulama olmayıp istisnai bir yöntem olarak zaman zaman yürürlüğe konulabilmektedir.

Kamu idaresi yasal yükümlülüklerini ödemekte zorluk çektiğini göndermiş olduğu cevabında bazı nedenlere bağlamış olsa da, *140 Kişilerden Alacaklar* hesabında belediye şirketine 12.260.663,08 TL borç verildiği ve bu tutarın yasal yükümlüklerin toplamı olan 9.856.108,16 TL'den fazla olduğu da dikkatlerden kaçmamalıdır. Ayrıca kamu idaresince yapılan bu borç verme işleminin ilgili mevzuatta yer almadığı da düşünüldüğünde, yasal yükümlülüklerin ödenmesinin önünde herhangi bir engel bulunmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Harcama Yetkilisi Mutemetlerine Mevzuat ile Belirlenen Üst Sınırın Üzerinde Nakit Avans Verilmesi

Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 5'inci maddesinde, ön ödeme, harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla; ilgili kanunlarında öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans verilmek veya kredi açılmak suretiyle yapılabileceği, verilecek avansın üst sınırlarının ilgili yıl merkezi yönetim bütçe kanununda gösterileceği hükmüne yer verilmiştir.

Bu kapsamda, Muhasebat Genel Müdürlüğü 54 Sıra No.lu Genel Tebliği'ne ekli Tablo 2'de, harcama yetkilisi mutemedi avans sınırı yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için nüfusu 50.000'i geçmeyen ilçelerde 675 TL olarak belirlenmiştir. Harcama yetkilisi mutemetlerine yukarıda belirtilen parasal limitlerin üstünde nakit avans verildiği görülmüştür.

2017 yılı içinde özel kalem müdürlüğü ve fen işleri müdürlüğü bünyesinde yapılan, toplam 62.500 TL tutarında olan 52 ayrı avans ödemesinde bahse konu parasal sınır aşılmaktadır.

Bu itibarla Belediye tarafından, verilen avanslarda ilgili mevzuatta yer alan parasal sınırlara riayet edilmeyerek mevzuata aykırı işlem tesis edildiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlçemiz konum itibariyle hem askeri hem sağlık hem turizm ve her mevsimde tarım alanında çalışanların çok yoğun olduğu bir bölge olması dolayısıyla sürekli ikametlerin değiştiği bir ilçedir. Buna bağlı olarak su abonelik teminatları depozitolarının vatandaşa geri ödeme işlemleri çok yoğunlukta olmaktadır. Bunların geriye ödenmesi için Fen İşleri Müdürlüğü'nce su teminatlarının iadesinde ödenmek üzere avans miktarı yüksek tutulmuştur. Özel Kalem Müdürlüğü avansı ve yine Fen İşleri Müdürlüğü avanslarının yüksek tutarda verilmelerinde araç yol ve araç vize masrafları haricinde

verilmemiştir. Bundan böyle belirttiğiniz şekilde avans ödeme sınırları içerisinde avans ödemeleri yapılmaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiş olup ilgili mevzuat hükümleri uyarınca işlem yapılacağı ifade edilmiştir.

Avans ödemelerinin, mevzuatta belirlenmiş olan sınırlar uyarınca yapılması gerekmektedir.

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI**

BİLANÇO					
01.01.2017-31.12.2017					
Aktif		2017 Cari Yıl	Pasif		2017 Cari Yıl
		(TL)			(TL)
1	Dönen Varlıklar	19.786.408,19	3	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	15.322.150,73
10	Hazır Değerler	228.059,13	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	487.166,53
102	Banka Hesabı	228.059,13	300	Banka Kredileri Hesabı	487.166,53
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	0,00	32	Faaliyet Borçları	1.595.181,07
12	Faaliyet Alacakları	4.486.375,37	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	1.595.181,07
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	0,00	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	1.065.145,96
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	4.486.375,37	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	901.626,67
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	0,00	333	Emanetler Hesabı	163.519,29
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	0,00	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	11.941.251,72
13	Kurum Alacakları	0,00	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	64.069,58
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	0,00	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	1.092.337,98
14	Diğer Alacaklar	12.844.009,58	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilât Hesabı	136.555,42
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	12.844.009,58	363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	792.180,58
15	Stoklar	-01	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabı	9.856.108,16
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	-01	37	Borç Ve Gider Karşılıkları	0,00
157	Diğer Stoklar Hesabı	0,00	372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0,00
16	Ön Ödemeler	139.593,87	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları	233.405,45
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	137.593,87	381	Gider Tahakkukları Hesabı	18.202,73
19	Diğer Dönen Varlıklar	2.088.247,25	4	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	4.525.354,08
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	2.088.247,25	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	3.389.535,24
2	Duran Varlıklar	118.629.541,77	400	Banka Kredileri Hesabı	3.389.535,24
22	Faaliyet Alacakları	0,00	43	Diğer Borçlar	0,00
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	0,00	430	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

222	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	0,00	438	Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş	0,00
24	Mali Duran Varlıklar	6.005.367,22	47	Borç Ve Gider Karşılıkları	0,00
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	1.264.867,22	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0,00
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	4.740.500,00	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları	1.135.818,84
247	Sermaye Taahhütleri Hesabı (-)	0,00	481	Gider Tahakkukları Hesabı	1.112.762,03
25	Maddi Duran Varlıklar	86.207.838,17	5	Öz Kaynaklar	118.569.495,15
250	Arazi Ve Arsalar Hesabı	23.740.050,80	50	Net Değer	82.518.517,14
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	8.988.000,46	500	Net Değer Hesabı	82.518.517,14
252	Binalar Hesabı	52.964.115,32	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	27.224.222,11
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	2.035.918,41	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	27.224.222,11
254	Taşıtlar Hesabı	2.551.385,58	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	0,00
255	Demirbaşlar Hesabı	1.222.016,49	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)	0,00
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-6.380.104,71	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	8.826.755,90
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	1.086.455,82	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	8.826.755,90
259	Yatırım Avansları Hesabı	0,00			
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	46.020,00			
260	Haklar Hesabı	46.020,00			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	0,00			
29	Diğer Duran Varlıklar	0,00			
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Mad.	0,00			
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	0,00			
Aktif Toplamı		138.415.949,96	Pasif Toplamı		147.243.755,86
9	Nazım Hesaplar	25.269.549,85	9	Nazım Hesaplar	25.269.549,85
91	Nakit Dışı Teminat Ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesapları	780.248,00	91	Nakit Dışı Teminat Ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesapları	780.248,00
910	Teminat Mektupları Hesabı	780.248,00	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	780.248,00
92	Taahhüt Hesapları	641.133,56	92	Taahhüt Hesapları	641.133,56
920	Gider Taahhütleri Hesabı	641.133,56	921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	641.133,56
Nazım Aktif Toplamı		25.269.549,85	Nazım Pasif Toplamı		25.269.549,85
Genel Toplam		163.685.499,81	Genel Toplam		172.513.305,71

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU							
01.01.2017-31.12.2017							
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GİDERİN TÜRÜ	2017 Cari Yılı	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GELİRİN TÜRÜ	2017 Cari Yılı
	Kod.1		(TL)		Kod.1		(TL)
630		GİDERLER HESABI	20.131.666,30	600		GELİRLER HESABI	28.958.422,20
630	01	Personel Giderleri	5.724.735,80	600	01	Vergi Gelirleri	3.753.253,32
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.129.914,34	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	14.325.950,12
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	8.671.527,88	600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	3.000,00
630	04	Faiz Giderleri	1.690.594,96	600	05	Diğer Gelirler	10.876.218,76
630	05	Cari Transferler	47.534,57				
630	07	Sermaye Transferleri	0,00				
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	0,00				
630	13	Amortisman Giderleri	398.114,20				
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	2.469.244,55				
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	0,00				
Giderler Toplamı			20.131.666,30	Gelirler Toplamı			28.958.422,20
				Faaliyet Sonucu (+/-)			8.826.755,90